

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum V. Quia diversitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

tulit. Ea propter Titus ad Cælestinum III. accessit. Is, quod à Decano factum erat, ratum habuit, ideoque collationem Capituli alteri factam cassavit, Titum vero per annulum investivit. His relatis Innocentio III. Cælestini Papæ Successori, respondit is, licet per plenitudinem potestatis Papalis de jure possit supra jus dispensare, tamen nolle se investituram de præbenda vacatura, quæ à Decano contra Canonum statuta facta est, habere ratam. Veruntamen, cum dictus Presbyter à Cælestino Papa non de vacatura, sed præbenda vacante investitus fuerit, eò quod præbenda, postquam Capituli collatio irrita declarata fuit, vacasse censeatur, iisdem mandat Capitulo, ut amoto quolibet præbendæ detentore eam Tito cum plenitudine honoris Canonici assignet.

SUMMARIUM,

1. Collatio præbendæ irrita est, si fiat alteri, quam Pontifex mandavit, conferendo Canonicatum.
2. In beneficialibus Papa censetur agere secundum plenitudinem potestatis, quando agit contra statuta Canonum.
3. Investitio in beneficio absenti facta, & admissa tribuit quidem jus in re, non tamen possessionem.

Notandum primum, Si quispiam auctoritate Apostolicâ Canonicus creatus sit cum expectatione præbendæ proximè vacaturæ, eaque postea vacans alteri conferatur, irrita est collatio hæc. *c. si postquam 13. de præbendis in sexto.*

2. Notandum secundum. Papa etiam in beneficialibus censetur agere secundum plenitudinem potestatis, sive secundum potestatem suam non ordinariam, sed absolutam, quando contra statuta Canonum agit, videlicet, ut quis investiat super præbendâ vacaturâ: quia tamen talis dispensatio, seu Canonum relaxatio odiosa est, ideò ea non facile utitur Pontifex; & universim

loquendo, quod Papa, aut Princeps quilibet in dubio censendus non sit secundum potestatis suæ plenitudinem agere adversus jura, *ex hoc cap. colligitur, & ex communi tradit Gaill. lib. 1. observatione 14. n. 5.* contra jura, intellige propria; seu, quæ ipsi tanquam legislatori subjecta sunt, nam Princeps est supra jus, prout videre licet apud Petrum Antonium de Petra *in aræ. de jure consueto non tollendo per Principem c. 27. n. 1. & c. 28. n. 1.* at verò contra jura naturalia, aut divina Princeps, ipsèque Papa dispensare non potest, quæ de re dixi *in lib. 1. tra. 4. c. 22. n. 3.* & videri potest Petra *in cit. tra. c. 24.*

Notandum tertium. Investitura, seu institutio in beneficio, quæ in absentia rei fit, per annulum v. g. tribuit tantum titulum, seu jus in re, non item possessionem corporalem. Ita limitur *ex hoc c. & docui in disp. de Prælati. g. 114.*

CAPITULUM V.

Quia diversitatem.

PARAPHRASIS.

Eboracensis Archiepiscopus accedens ad Innocentium III. Papam questus fuit, tamen ad ipsum in Ecclesijs Diocesis suæ collatio præbendarum, & confirmatio electionum pertineat, tamen tempore suspensionis suæ, & postea, quosdam sine auctoritate ipsius intrussisse se, in præbendas, & Prælaturas, confirmatione, & benedictione suâ non acceptâ: idcirco Papa Legato suo à latere mandat, ut illos, qui præbendas, vel dignitates ad Archiepiscopi provisionem spectantes, absque ejusdem auctoritate, in ijs Ecclesijs acceperunt, ad earum resignationem, præviâ monitione, per excommunicationis censuram, & aliorum beneficiorum subtractionem, appellatione remotâ, compellat, non obstante confirmatione, si quæ à Sede Apostolicâ obtenta fuit, in forma communi, per quam beneficia,

cia, & præbendæ confirmantur, sicuti justè & pacificè possidentur; præterquam, si aliqui, vel ex speciali Sedis Apostolicæ mandato, vel ex decreto Concilij Lateranensis per devolutionem ad alium collatorem, juxta c. 2. hoc tit. beneficia adepti sint. Veruntamen in semestri tempore, quo collatio beneficiorum fieri præcipitur, ne alioquin potestas pro ea vice conferendi aliò devolvatur, tempus suspensionis computari non debet; nam constitutio ea Lateranensis contra negligentes promulgata est, suspensus autem, & si velit, tamen non potest beneficia conferre. Neque enim verò, quia ob culpam suam suspensionis contraxit, ideo ad Capitulum devoluta est collatio, sed ad eum tantum tempore suspensionis ipsius spectare debet conferendi jus, qui etiam non existente collatoris negligentia conferre potest: sed neque tempus illud, quo Archiepiscopus ad Sedem Apostolicam accessit, apud eandem remansit, & recessit, in semestri spatio computari debet. Denique tempus semestris non à die vacationis præbendæ, sed à die notitiæ ejus computari debet.

SUMMARIUM.

1. Intrusus quis dicatur.
 2. Aclus, qui de jure non subsistit, non redditur validus per confirmationem in forma communi factam.
 3. Præfixum in jure tempus non currit impedito facti vel juris impedimento.
 4. Episcopo ob excommunicationem impedito à collatione beneficij devolutio fit ad Pontificem.
1. Notandum primum. Qui beneficij Ecclesiastici possessionem, vel administrationem usurpat sine auctoritate ejus, qui conferendi jus habet, dicitur intrusus. De hoc etiam habetur c. 2. de institutionibus.
2. Notandum secundum. Confirmatio in forma communi non reddit validum a-

ctum, qui de jure non subsistit. Nam confirmatio supponit esse, quia non entis non est qualitas; & confirmatio non est sine subiecto. Ita etiam docui in tit. de confirmatione utili, & inutili.

Notandum tertium. Tempus à jure præfixum non currit impedito, facti vel juris impedimento. Id verò intelligi debet, si tempus definitum sit in odium negligentis, prout explicavi in disp. de Prælato q. 11. secus autem dicendum, si tempus definitum sit ob merum alterius favorem, arguuntur. L. genere ff. de his, que notantur infamia.

Corollarium. Tempus semestris, intra quod beneficia conferri debent, juxta c. 2. hoc tit. non currit ignorantia vacationem, quandoquidem is, qui ignorat, negligentis, aut culpabilis dici non potest, prout annotavit. Gl. in c. 3. v. numerandum. de præbendis in sexto.

Notandum quartum. Si Episcopus, vel Archiepiscopus propter suspensionem, vel excommunicationem beneficia conferenda possit, non fit devolutio potestatis ad Capitulum, vel Metropolitanum, sed ad Pontificem pertinet interim Ecclesijs providere. Consentit c. 1. ubi id explicat Gl. in notandis, de supplenda negligentia Prælatorum in 6. Quare si Papa non provident, & Episcopus à censurâ liberetur, ex eo tempore integrum semestris tempus habere debet ad conferendum, ut ante ejus lapsum ad Capitulum devolutio non fiat.

Intellige autem hæc, si potestas providendi ad Episcopum solum spectat; secus autem est, si ad Episcopum, & Capitulum simul, c. unicum. ne sede vacante in sexto.

CAPITVLVM VI.

Cum nostris

PARAPHRASIS.

Significatum fuit Innocentio III. Præposituram Ecclesiæ Laufanensis tanto tempore vacasse, ut secundum Lateranensis Concilij constitutionem ejus collatio ad Pon-